

FIȘA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	DREPT EXECUȚIONAL PENAL
-----------------------	--------------------------------

Codul disciplinei	DOP.3.2.07.1	Semestrul	VI	Numărul de credite	3 (x25 h./ credit)
-------------------	--------------	-----------	----	--------------------	------------------------------

Facultatea	DREPT
Domeniul de licență	DREPT
Programul de studii de licență	DREPT

Numărul orelor pe semestru/activități					
Total	SI	ST	SF	L	P
75	61	-	14	-	-

Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, complementară, domeniu, specialitate)	DS (disciplină de specialitate)
Tipul disciplinei (impusă, opțională, facultativă)	DO (disciplină opțională)

Discipline anterioare	Condiționate	-
	Recomandate	Drept constituțional / Teoria generală a dreptului (TGD) / Drept penal – partea generală (în special DPPG II)

Obiectivele disciplinei	<p>Obiectivul general</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Dobândirea și aprofundarea</u> de cunoștințe specifice în materia dreptului (execuțional penal) / a științelor juridice – latura științelor penal (zona de executare a sancțiunilor de drept penal). - <u>Însușirea</u> capacității de recunoaștere / identificare / prezentare / expunere a cunoștințelor dobândite, prin raportare la situații teoretice dar și exemple de tip practic (spețe). - <u>Dobândirea</u> unui limbaj tehnico-juridic (de specialitate) corespunzător. - <u>Dezvoltarea</u> capacității de soluționare a unor probleme specifice concrete, prin selectarea, coroborarea și aplicarea bagajului informațional de cunoștințe, abilități și competențe dobândite în domeniul juridico-penal și în domeniile conexe acestuia. - <u>Însușirea și aprofundarea</u> cunoștințelor de specialitate privind instituțiile fundamentale de drept execuțional penal și instituțiile corespunzătoare acestora, prin prezentarea de probleme curente, de factură teoretică și practică. <p>Obiectivele specifice</p> <p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, <u>studentii vor fi capabili să:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Explice</u> în ce constau instituțiile fundamentale ale dreptului execuțional penal și instituțiile de ramură subordonate acestora și cum funcționează mecanismele de executare a diverselor sancțiuni de drept penal (și alte măsuri dispuse în cursul procesului penal) ▪ <u>Describe</u> modul în care funcționează (din punct de vedere teoretic, dar și cu aplicabilitate practică) mecanismele care asigură funcționalitatea instituțiilor dreptului
--------------------------------	--

execuțional penal, fiind capabili să le exemplifice, prin intermediul ilustrării unor situații faptice (spețe), raportate la diverse norme de incriminare.

- Utilizeze corespunzător terminologia juridico-penală / execuțional penală de specialitate, precum și să utilizeze dispozițiile legale în vigoare, cunoștințele dezvoltate în doctrina de specialitate și jurisprudența obligatorie în domeniu, pentru a soluționa diverse situații practice (spețe), ori subiecte teoretice de evaluare (grile, subiecte de sinteză ori de analiză etc.).
- Analizeze un text normativ în domeniul juridico-penal / execuțional penal, identificând corect toate elementele componente ale acestuia, mesajul transmis, sancțiunea incidentă în ipoteza nerespectării sale, cu reținerea capacității de a-l interpreta, inclusiv prin corelare cu alte dispoziții legale.
- Calculeze impactul produs, în practică, ca urmare a unei potențiale modificări normative expres indicate, precum și să calculeze consecințele juridice care ar decurge, în sarcina unui anumit subiect de drept, în eventualitatea nerespectării anumitor dispoziții legale, în situații faptice anume determinate.

Competențe profesionale

C1. Însușirea, fixarea și utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din domeniul juridico-penal / execuțional penal.

C2. Aplicarea tehnicilor și instrumentelor specifice de identificare / recunoaștere / înțelegere / descifrare / analiză / soluționare a problemelor specifice domeniului juridico-penal / execuțional penal.

C3. Cunoașterea legislației românești în materie de drept execuțional; înțelegerea prevederilor legale în domeniu, pătrunderea configurării și modului de funcționare a instituțiilor specifice.

C4. Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor execuționale penale (și conexe acestora) din dreptul național corespunzător legislației actuale.

C5. Aplicarea cunoștințelor necesare în culegerea datelor și informațiilor referitoare la o problemă concretă de drept execuțional penal.

C6. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridico-penale / execuționale penale, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor efectivă, eficientă și argumentată în mod rezonabil (satisfăcător).

C7. Dobândirea aptitudinii de asimilare dinamică a transformărilor legislative și doctrinar-jurisprudențiale care pot surveni pe parcursul studiilor (precum și ulterior), prin formarea flexibilității în înțelegerea, stăpânirea și interpretarea contextuală a informațiilor specifice materiei.

Competențe transversale

CT1. Realizarea sarcinilor curriculare / profesionale (studentești, academice) în mod

	<p>eficient și responsabil, cu respectarea regulilor științifice și deontologice specifice domeniului.</p> <p>CT2. Evidențierea abilităților de rezolvare eficientă a unor probleme specifice, atât în mod individual, cât și prin probarea abilităților de efort integrat în cadrul unui colectiv.</p> <p>CT3. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă (cu elemente de interdisciplinaritate).</p> <p>CT4. Întrebuințarea noțiunilor, cunoștințelor și mecanismelor de relaționare normală în mediul social, a interferențelor dintre cunoștințele de ordin general și cele cu specific socio-uman (spirit civic, cultură filosofică, informații de natură istorică etc.) pentru explicarea, înțelegerea, pătrunderea, asimilarea informației referitoare la mecanismele de funcționare și fundamentul unor instituții juridico-penale / execuțional penale, precum și pentru soluționarea rezonabilă și adecvată a unor tipuri de situații de fapt cu un grad sporit de relativitate.</p> <p>CT5. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare, de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională (capacitatea de a apela la resurse și materiale în format electronic: legislație, jurisprudență, dispoziții de drept comparat etc.).</p>
Conținutul activităților (SI, ST, SF, L, P)	<p>I. Studiu individual prin materiale specifice ID/IFR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiuni introductive / generalități privind dreptul execuțional penal și conținutul de studiu al disciplinei (definiție, obiect, scop, principii, legături cu alte ramuri de drept și locul în cadrul sistemului de drept etc.). Recapitularea ansamblului sancțiunilor de drept penal (pedepse, măsuri educative și măsuri de siguranță) din dreptul penal general – 2 ore 2. Identificarea legislației naționale relevante în materie de drept execuțional penal (dispoziții din Codul penal și Codul de procedură penală actuale; Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal; Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal – aprobat prin H.G. nr. 157/2016. – 2 ore 3. Identificarea unor noțiuni și instituții (inclusiv sensul unor termeni) relevante / relevanți în dreptul execuțional penal (ex.: judecător delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate și judecător delegat la compartimentul de executări penale; judecător delegat cu executarea; judecător de supraveghere a privării de libertate; judecător de drepturi și

libertăți; judecător de cameră preliminară; serviciu de probațiune; consilier de probațiune; condamnat primar / condamnat recidivist; deținut; penitenciar; penitenciare speciale; centru de detenție; centru educativ; măsură preventivă; arest preventiv; arest la domiciliu; centru de reținere și arestare preventivă / secție de arestare preventivă; regimuri de executare a pedepselor / măsurilor educative privative de libertate; amânarea / întreruperea executării etc.) – **2 ore**

4. Executarea pedepselor principale aplicate persoanelor fizice: pedepsele privative de libertate (I); în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 254/2013 (cu accent pe: categorii de penitenciare; regimurile de executare; condițiile de detenție și procedura internării; reguli de ordine interioară în penitenciare; abateri și sancțiuni ș.a.) – **2 ore**
5. Executarea pedepselor principale aplicate persoanelor fizice: pedepsele privative de libertate (II); în special continuarea studiului dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 254/2013 (cu accent pe: drepturi și obligații ale persoanelor deținute; munca și activitățile desfășurate de persoanele condamnate; liberarea condiționată; întreruperea executării pedepsei ș.a.) – **2 ore**
6. Executarea pedepselor principale aplicate persoanelor fizice: pedepsele neprivative de libertate (amenda penală); în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 253/2013; înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea – **2 ore**
7. Executarea pedepselor secundare (complementare și accesorii) aplicate persoanelor fizice; în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 253/2013 – **2 ore**
8. Executarea pedepselor principale (amenda penală) și secundare (complementare) aplicate persoanelor juridice; în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 253/2013 – **2 ore**
9. Executarea măsurilor (de supraveghere) / obligațiilor / sancțiunilor din hotărârile penale definitive care reprezintă alternative ale condamnării (renunțarea la aplicarea pedepsei; amânarea aplicării pedepsei) și a celor din hotărârile de condamnare dispuse cu suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, ori incidente în caz de liberare condiționată; în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 253/2013 – **2 ore**
10. Executarea măsurilor educative (I): măsurile educative neprivative de libertate; în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 253/2013 – **2 ore**

	<p>11. Executarea măsurilor educative (II): măsurile educative privative de libertate; în special studiul dispozițiilor corespunzătoare din Legea nr. 254/2013 – 2 ore</p> <p>12. Executarea măsurilor de siguranță – 2 ore</p> <p>13. Executarea măsurilor preventive (în special a celor privative de libertate) – 2 ore</p> <p>14. Legislație (și jurisprudență) supranațională în materia dreptului execuțional penal (ex.: Regulile penitenciare europene; Regulile de la Beijing; standarde CEDO etc.); Recapitulare – 2 ore</p> <p>II. Seminar față în față (14 ore)</p> <p>1. Introducere în studiul disciplinei; generalități; recapitularea unor cunoștințe de bază în materie, studiate la disciplina Drept penal general – 2 ore</p> <p>2. Aspecte privind executarea pedepselor principale privative de libertate; mediul penitenciar: regimuri de executare; procedura internării în penitenciar; abateri și sancțiuni în mediul penitenciar; drepturi și obligații ale persoanelor deținute – 2 ore</p> <p>3. Aspecte privind executarea pedepselor neprivative de libertate pentru persoana fizică (amenda; pedepsele secundare) și pentru persoana juridică (amenda și pedepsele complementare)– 2 ore</p> <p>4. Aspecte privind executarea măsurilor educative – 2 ore</p> <p>5. Aspecte privind executarea măsurilor de siguranță – 2 ore</p> <p>6. Aspecte privind executarea măsurilor preventive și a măsurilor de supraveghere, respectiv a obligațiilor impuse în cadrul instituțiilor amânării aplicării pedepsei ori suspendării sub supraveghere a executării pedepsei – 2 ore</p> <p>7. Recapitularea materiei studiate; privire de ansamblu asupra stadiului legislativ și jurisprudențial supranațional în materie execuțional penală; fixarea unor cunoștințe / lămurirea unor nedumeriri din materie; pregătirea evaluării finale – 2 ore</p>
--	---

Forma de evaluare finală (E-examen, C-colocviu/test final, LP-lucrări practice, EVP-evaluare pe parcurs)		EVP
Stabilirea notei finale (procente)	- testare finală	50% (probă eliminatorie în caz de nepromovare; materia: întreaga materie ; susținere: ultima săptămână de activitate didactică – săpt. 14)
	- activități aplicative /laborator/lucrări practice/proiect etc.	50% - Procentul este cumulat / total pentru activitatea de seminar – va exista minim o

	<p>- teste pe parcursul semestrului</p> <p>- teme de control</p>	<p>testare intermediară pe parcursul semestrului, care va trebui promovată – probă eliminatorie.</p> <p>- În măsura în care vor exista mai multe componente de evaluare intermediară, pe parcurs– până la testarea finală, nota finală a activității de seminar va fi reprezentată de media aritmetică a notelor individual obținute pentru fiecare componentă în parte, trebuind să reprezinte o notă de promovare, iar nota finală a disciplinei va fi reprezentată de media aritmetică dintre nota de la testul final și nota finală de seminar, dacă fiecare dintre acestea va fi o notă de promovare.</p> <p>- În sesiunea de restanțe poate fi susținută evaluarea / reevaluarea doar de către studenții care au frecventat suficient seminarul și care l-au promovat (componenta evaluativă din EVP reprezentând nota de seminar există și este minim 5); evaluarea / reevaluarea din restanțe este echivalenta susținerii / resusținerii testului final (din întreaga materie); studenții care nu au frecventat suficient seminarul / nu l-au promovat (nu au minim nota 5 la componenta EVP de evaluare intermediară, până la testul final) NU pot susține testarea finală și nu se pot prezenta nici în restanță, trebuind să refacă activitatea de seminar (și să o promoveze) în alt an universitar.</p>
Lista materialelor didactice necesare (suport de curs, ghid de studiu etc.)	<p>- Suport curs, ghid de studiu, legislație în materie (la zi).</p> <p>- A se vedea bibliografia indicată.</p> <p><u>Mențiune importantă!!!</u> Stăpânirea (doar) a informațiilor aferente prezentării materiei din suportul de curs poate, în cel mai bun caz, să conducă la obținerea unei note minime de promovare a disciplinei - 5 (fără să o garanteze în mod necesar), în urma evaluării finale corespunzătoare de la finalul semestrului!</p>	

Bibliografia recomandată

Bibliografie (selectivă) :

NU se impune în mod special nicio lucrare din lista de mai jos (referințele principale urmează a fi consultate alternativ; referințele suplimentare pot fi consultate, de asemenea, alternativ) ! În măsura apariției unor lucrări relevante, în materie, după debutul anului universitar, este posibilă indicarea suplimentară a acestora, ca elemente bibliografice, prin comunicare directă între cadrul didactic și studenții care au optat pentru această disciplină.

Referințe principale (RP):

- 1) Ioan CHIȘ, Alexandru Bogdan Chiș, *Executarea sancțiunilor penale*, ediția a II-a (revăzută și adăugită), Ed. Universul Juridic, București, 2021.
- 2) Ioan CHIȘ, Lamyra-Diana HARATAU, Constantin Marc NEAGU, Ioan-Mircea DAVID, *Teorie și practică execuțional penală*, Ed. Hamangiu, București, 2022 .
- 3) Flaviu CIOPEC, *Drept execuțional penal*, Ed. C.H. Beck, București, 2022.
- 4) Carmen Adriana DOMOCOȘ, *Drept execuțional penal . Curs universitar*, Ed. ProUniversitaria, 2020.
- 5) Mihai DUNEA, *Suport de curs al titularului disciplinei Drept execuțional penal (pentru uzul – principal – al studenților de la IFR) – netipărit, materialul se va pune la dispoziția studenților la prima întâlnire de curs.*

Referințe suplimentare (RS):

- 1) George ANTONIU, Tudorel TOADER (coordonatori) [autori: George ANTONIU, Gheorghe IVAN, Costică BULAI, Constantin MITRACHE, Bogdan Nicolae BULAI, Ioan MOLNAR, Constantin DUVAC, Ilie PASCU, Ioan GRIGA, Viorel PAȘCA, Ion IFRIM, Ovidiu PREDESCU]: „*Explicațiile noului Cod penal. Vol. II (art. 53-187)*”, Editura Universul Juridic, București, 2015.
- 2) Alina BARBU, Radu-Florin GEAMANU, *Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, Ed. Universul Juridic, București, 2021.
- 3) William BRÂNZĂ, *Drept execuțional penal. Legea nr. 254/2013. Comentarii și jurisprudență*, Ed. Universul Juridic, București, 2015.
- 4) Gabriela-Nicoleta CHIHAI, *Rolul și activitatea judecătorului de supraveghere a privării de libertate*, Ed. Universul Juridic, București, 2018.
- 5) Ioan CHIȘ, *Drept execuțional penal. Istoria închisorilor românești. Legislația închisorilor din feudalism până în anul 1989. Executarea pedepselor privative de libertate*, Ed. Universul Juridic, 2013.
- 6) Aurel CIOBANU, Elena LAZAR, Teodor MANEA, Dragos PARGARU, *Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Comentata și adnotata. Comentata și adnotata*, Ed. Hamangiu, București, 2017.
- 7) Edgar DUMBRAVĂ, *Liberarea condiționată în noile coduri*, Ed. Universul Juridic, 2016.
- 8) Andrei Viorel IUGAN, *Drepturile persoanelor deținute*, Ed. Universul Juridic, 2018.
- 9) Constantin MITRACHE, Cristian MITRACHE: „*Drept penal român. Partea generală*”, ediția a 4-a (revăzută și adăugită), Editura Universul Juridic, București, 2022
- 10) Marcel Ioan RUSU, *Drept execuțional penal*, Ed. Hamangiu, București, 2015.
- 11) Florin STRETEANU, Daniel NIȚU: „*Drept penal. Partea generală. Vol. II (curs universitar)*”, Editura Universul Juridic, București, 2018.

- Diverse reviste de specialitate în care au fost publicate materiale de interes pentru disciplină (ex.: *Revista de practică penitenciară* –ex.: <http://anp.gov.ro/revista-de-practica-penitenciar/>).
- Materiale / documente (ex.: broșuri de prezentare, rapoarte, studii etc.) realizate oficial (Guvern, ANP s.a.) despre mediul penitenciar, executarea sancțiunilor de drept penal și alte subiecte de interes pentru materie (ex.: Broșura oficială de prezentare a sistemului penitenciar - <http://anp.gov.ro/wp-content/uploads/2017/04/Brosura-de-prezentare-a-sistemului-penitenciar-ilovepdf-compressed.pdf>), cele mai recente rapoarte anuale de activitate ale ANP (<http://anp.gov.ro/wp-content/uploads/2021/05/Raport-de-activitate-al-Administra%C8%9Biei-Na%C8%9Bionale-a-Penitenciarelor-pe-anul-2020.pdf>)
- Orice altă lucrare de *Drept execuțional penal* (tratat, curs, monografie, articol etc.) și de *Drept penal – partea generală*, respectiv de *Drept procesual penal* (referitor la părțile conexe aspectelor și instituțiilor de executare a sancțiunilor de drept penal) care tratează materia predominantă, în raport de stadiul curent al prevederilor normative (și al jurisprudenței obligatorii în domeniu) sau chiar și în raport de un stadiul anterior al prevederilor normative (și al

jurisprudenței obligatorii în domeniu), dar (în acest din urmă caz) numai în privința aspectelor care nu au suferit modificări (esențiale), precum și cu observarea și luarea în considerare numai a aspectelor care sunt încă de actualitate, respectiv cu selectarea și îndepărtarea aspectelor depășite din acestea, în raport de stadiul actual al legislației.

Legislație și jurisprudență (la zi – actualizată):

Obligatorie:

- Legea nr. 253/2013
- Legea nr. 254/2013
- H.G. nr. 157 din 10 martie 2016 pentru aprobarea [Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal
- Codul penal român în vigoare (Legea nr. 286/2009).
- Codul de procedură penală român în vigoare (Legea nr. 135/2010).
- Constituția României.
- Jurisprudență obligatorie (legată de materia din tematică), emanând de la Curtea Constituțională a României (C.C.R.) și de la completul pentru judecarea recursurilor în interesul legii (R.I.L.), respectiv de la completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin pronunțarea unor hotărâri prealabile (H.P.), aparținând instanței supreme (Î.C.C.J.).

Suplimentar:

- Recomandarea Comitetului de miniștri ai statelor membre, referitoare la regulile penitenciare europene REC(2006)2
- Organizația Națiunilor Unite – Rezoluția 40/33 din 29 nov. 1985 Ansamblul regulilor minime ale Națiunilor Unite cu privire la administrarea justiției pentru minori (Regulile de la Beijing)
- Alte acte normative complinitoare sau legi speciale de interes (ex.: Legea nr. 187/2012, de punere în aplicare a Codului penal; Hotărârea Guvernului nr. 389/2015 pentru aprobarea *Strategiei Naționale de Reintegrare Socială a Persoanelor Private de Libertate, 2015 - 2019*).

Resurse internet (orientativ):

- anp.gov.ro (site-ul oficial al Administrației Naționale a Penitenciarelor)
- www.scj.ro (site-ul oficial al Înaltei Curți de Casație și Justiție a României)
- www.portal.just.ro (portalul instanțelor de judecată)
- www.mpublic.ro (site-ul oficial al Ministerului Public)
- www.ccr.ro (site-ul oficial al Curții Constituționale a României)
- www.cdep.ro (site-ul oficial al Camerei Deputaților)
- www.just.ro (site-ul oficial al Ministerului Justiției)
- www.jurisprudenta.org (Jurindex – indexul jurisprudenței naționale)

Coordonator de disciplină	Grad didactic, titlu, nume și prenume	Semnătura
	Lect. univ. dr. Mihai DUNEA	

Legendă: AI – activitate de autoinstruire; ST – seminar în sistem tutorial; SF – seminar față în față; L – activități de laborator, lucrări practice; P – proiect;

Data completării: 18.09.2022

Data avizării în departament: 23.09.2022

Avizat:

Prodecan pentru activitatea academică și relația cu studenții

Lect. univ. dr. Mihai DUNEA